**Вікторія Павлюк,**
*кандидат педагогічних наук, доцент,*
*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*
*(м. Умань, Україна)*

# ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Навчання учнів є основною метою системи освіти та потребує методів оцінювання знань і компетентностей учнів. В цьому контексті важливість формувального оцінювання важко переоцінити.

Формувальне оцінювання – це оцінювання під час навчання і "для навчання" (англ. – "a*ssessment for learning*"). "Формувальне" (англ. – "*formative*") – тому що, на відміну від підсумкового, має на меті формування (або форматування) навчального процесу з урахуванням навчальних потреб кожного учня задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та ставлень.

Формальне оцінювання може служити різним цілям:

- висвітлення прогалин у навчанні учнів, які потребують додаткового роз'яснення;
- виявлення сильних і слабких сторін окремого учня в порівнянні з іншими;
- вимірювання обсягу знань, які учні отримали;
- забезпечення системи порівняння навчальних досягнень учнів у класі, районі та країні в цілому.

Говорячи про формувальне оцінювання в початковій школі за вимогами НУШ слід зазначити, що використання останнього в класі означає, що вчитель стежить за навчанням учнів, надаючи регулярний і своєчасний зворотний зв'язок про те, що вони зробили добре, а що їм потрібно покращити. Формувальне оцінювання може мати різні форми: від неформальних тестів до словесного відгуку про роботу. Для ефективної роботи на уроці формувальне оцінювання має відбуватися щодня під час викладання та навчання. Його

також проводять, щоб допомогти вчителям вирішити, як далі розвивати розуміння учнями викладеного матеріалу.

Одним з поширених методів формувального оцінювання є «Що є краще кращого?» (What Well Well? (WWW) і «Навіть краще, якщо?» (EBI). Цей зворотній зв'язок означає, що учні знають, чого вони досягли на сьогоднішній день і що їм потрібно зробити далі, щоб досягти прогресу в навчанні.

Формувальне оцінювання іноді називають оцінюванням для навчання і воно, зазвичай, передбачає певне діагностичне тестування, яке дозволяє вчителю визначити прогалини в навчанні учнів, а потім націлити учня на ці прогалини, коригуючи послідовність планування навчання для усунення цих прогалин.

Поняття "формувальне оцінювання" виникло в американській педагогіці ще у 60- х рр. XX століття, тому і способи проведення формувального оцінювання дуже різноманітні. Прикладами формувального оцінювання в класі є:

- аналіз роботи учня – самооцінювання або оцінювання інших;
- стратегічне опитування (учням ставляться запитання, щоб оцінити їх розуміння матеріалу на основі їхніх відповідей);
- тристороннє резюме – учні пишуть три резюме у відповідь на тему, щоб перевірити розуміння її змісту;
- обмін у групах – учні обговорюють тему в парах, а вчителі записують їх обговорення;
- опитування в класі – чи всі зрозуміли?;
- однохвилинні доповіді – студенти коротко записують відповіді, підсумовуючи свої ключові знання з теми;
- спонтанні вікторини та вправи на голосування;
- інтелектуальні карти – спонукають дітей узагальнювати те, що вони вже знають з теми, у творчий та наочний спосіб;
- підсумкові абзаци – короткі письмові вправи для розуміння наскільки добре учні зрозуміли тему;

- наочні вправи – вчитель пропонує учням щось намалювати або створити колаж на вивчену тему;
- вправи “Запитання та відповіді” – заохочують учнів до постановки запитань і спостереження за відповідями однокласників;
- короткі презентації – вчитель пропонує учням зробити короткі презентації на тему, щоб показати, чого вони навчилися протягом вивчення цієї теми.

Спробувавши вищезазначені методи формувального оцінювання на заняттях англійської мови, вчителі зможуть відстежувати прогрес дітей у цікавий і менш формальний спосіб та випробувати їх як в класі, так і в індивідуальному оцінюванні. Водночас вчитель має можливість створити свій підхід, який дозволить дітям вносити певний внесок у навчання, надаючи їм корисний і послідовний зворотний зв’язок. У використанні методів формувального оцінювання необхідно слідувати наступній структурі: постановка завдання, перевірка робіт дітей, інформування про інструкції та методи навчання. Крім того, що формувальне оцінювання допомагає вчителям зрозуміти, наскільки добре учні сприйняли тему, і коригувати викладання, щоб підтримати їх у разі потреби, останнє має багато переваг у навчанні дітей. Зокрема, учні можуть використовувати результати формувального оцінювання для покращення власного навчання; результати оцінювання дозволяють вчителям швидко коригувати навчання; оцінювання покращує навчальні досягнення та прогрес дітей, підвищує мотивацію учнів; формувальне оцінювання ставить дітям чіткі навчальні цілі і підвищує їх залученість до навчання; допомагає надавати учням більш цілеспрямований і персоналізований відгук, тощо.

Отже, формувальне оцінювання на заняттях англійської мови допомагає учням точно зрозуміти рівень, на якому вони працюють, формувальне оцінювання дозволяє їм поставити свій рівень розуміння в контекст вивченого, зменшує прогалини у навчанні, надає дітям чітке уявлення про те, як вони

прогресують і що їм потрібно зробити, щоб покращити свої навчальні результати.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Що таке формувальне оцінювання. Чому воно потрібне учням і які основні виклики. URL: https://nus.org.ua/view/shho-take-formuvalne-otsinyuvannya-chomu-vono-potribne-uchnyam-i-yaki-osnovni-vyklyky/ (дата звернення: 16.09.2022).
2. Formative-Assessment. URL: https://www.twinkl.co.uk/teaching-wiki/formative-assessment (дата звернення: 17.09.2022).